

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 600.— Negyed évre K 170.—
Fél évre . 340.— Egy hére . 80.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — 18-29

Sándor Pál

Vasárnap előkelő vendége lesz a debreczeni zsidó hitközségnek, Sándor Pál nemzetgyűlési képviselő, a magyar zsidóság egyik leghívatottabb képviselője, igazi „representatív man”-je. A zsidó hitközség méltó ünneplésben kívánja részesíteni, de megvagyunk győződve, hogy tisztelőit fog iránta érezni a városnak minden józan belátású, elfogulatlanul gondolkodó polgára felekezeti különbség nélkül, annyival inkább, mivel Sándor Pál egy új kulturális intézmény, a debreceni zsidó gimnázium támogatására jön Debrecenbe.

Sándor Pál már a háború előtti kiemelkedett az átlagos emberek sorából, nemcsak mint a nemzeti munkapártjának oszlopos tagja, hanem mint egy országos társadalmi szervezetnek, az O. M. K. E.-nek céludatos vezére. De kiválóbb emberi tulajdonságai, nem közönséges politikai képességei a forradalmak után mutatkoztak teljes mértékben; a mai nemzetgyűlésen lett Sándor Pál igazán az a, ami. Nem hisszük, hogy magyar képviselőnek valaha nehezebb helyzete lett volna az országgházban, mint Sándor Pálnak az 1920 februárjában megnyitott nemzetgyűlésen.

Az a levegő, amelyben a nemzetgyűlés az első hónapokban tanácskozott, teljesen megvolt mérgezve a zsidóság elleni gyűlölettől, az osztályoknak egymás iránti gyanakodásától, a politikai pártoknak kíméletlen harcától.

És Sándor Pál ebben a mérgezett levegőben, ebben a gyilkos környezetben nemcsak föl mert állni, hanem meg is találta a kellő szavakat, hogy felekezeti, a magyar zsidóságot, meg védje a rágalmak özönét, az aljas vádak áradata ellen, hogy tisztas foglalkozásának, a magyar kereskedelemnek az érdekeit kifejtse mindenféle korlátozott felfogással és káros befolyással szemben. Sándor Pál nemcsak szóhoz jutott, hanem meghallgatásra is talált a nemzetgyűlésen. A magyar zsidóság tárgyilagos megítéléséhez, háborús és forradalmi magatartásának elfogulatlan megbírlálásához olyan letagadhatatlan tényeket, olyan kétségtelen adatokat sorakoztatott fel, amelyeket csak a siker és a vak utasíthatott vissza. — Az ország színe előtt hangoztatta és bizonyította, hogy a magyar zsidóság bőségesen kivette a maga részét a háború minden szenvedéséből és hogy a kommunizmus áldozatai között nagy számmal vannak zsidók is. — A

nemzetgyűlés higgadtabb tagjaira komoly érveivel hatott, az éretlen közbeszólásokat találó visszavágásokkal hallgattatta el, a fenyegetésnek, a megfélemlítésnek férfias bátorsággal állott elébe. — A magyar parlament történetében bizonyára emlékezetes marad az a kijelentése, a melyet a Héjas-, Prónay- és Oszténburg-féle különítmények idejében Tisza Istvánhoz méltó lelkierővel és elszántsággal tett: „Én nem félek még a Duna fenekétől sem”.

Tisza István neve nem éppen véletlenül került e sorokba. A magyarság, főképp a kálmánista

magyarság váltig büszkélkedik és öröklé büszkélkedni is fog Tisza István hazafiúi nagyságával, államférfiúi bölcsességével, szeplőtlen jellemével. — A zsidó magyarok áldják a végzetet, hogy nem annyira Tisza István mellé, mint inkább Tisza híveinek és követőinek sorába olyan hit-sorsosait állítják, mint Sándor Pál. Távolság van tőlünk Sándor Pált is Tisza István nagy mértékével mérni, de amit Tisza Istvánról legádázabb ellenfelei is bevallottak, azt Sándor Párról is elismerték, tudniillik, hogy talpig ember, egész férfi, hogy „vir integer scelerisque purus”.

Mi lesz február 16 után?

Óriási vihar a házban Bethlen körül

Budapest, febr. 9. A nemzetgyűlés mai ülésén az elnöki bejelentések során az elnök bemutatta Horváth Mihály kecskeméti képviselő mandátumát.

A tisztviselői segélyről

Szabó József (budapesti) szövege elsősorban a Szakszerű szempontokból foglalkozik a javaslattal, a melyet elfogad.

Hornyánszky Zoltán nem lát szociális jelleget a javaslatban és azt általánosságban sem fogadja el.

Kiss Menyhért elfogadja a javaslatot.

Erekly Károly személyes kérdésben szólal fel és magyarázza belépését a kormánypartba.

Szilágyi Lajos a rendőrség helyzetével foglalkozik, majd a hadviselt tisztviselők érdekében

száll síkra. A javaslatot nem fogadja el.

Egri Nagy János kéri, hogy csak vagyonos tisztviselőket bocsássanak el.

Fay Gyula különböző módokat ajánl a tisztviselői elbocsátásoknál.

Budaváry László spontán bizalmából elfogadja a javaslatot. Több szónok nem lévén, elnök az általános vitát berekeszti.

Kállay pénzügyminiszter reflektál az elhangzott felelősségi beszámolóra. Kijelenti, hogy a forgalmi adó emelésével nemcsak a tisztviselők helyzetén akar javítani, hanem újabb terhek fedezésére akarja a bevételeket fokozni. Az elhangzott kifogásokkal szemben a javaslat elfogadását kéri.

Elnök napirendi indítványt tesz a holnapi ülésre.

Bethlen izgalmas vitája az ellenzékkel

Friedrich István: Nem fogadja el a napirendi javaslatot. Indítványt terjeszt elő, hogy a Ház hozzon olyan irányú határozatot, hogy

a kormány jelenjék meg a Ház holnapi ülésén, hogy végre feleljen az általuk előterjesztendő kérdésekre, mit hajlandó tenni azon esetben, ha a választójogi törvényjavaslat törvényerőre nem emelkedik.

Huszár Elemér: Államesinyt nem lehet rendezni!

Friedrich István: Esküszegésre akarják bírni az államfőt. Olyan választójogi törvényt akar, amelyet a Ház törvényerőre emel. Beszél a Friedrich-féle választójogi rendeletről és kijelenti, hogy ez olyan választójogi törvény, amelyet a Ház törvényerőre emelt. A kormány válaszára még azért is szükség

lenne, mert ettől teszik függővé, hogy feliratot terjesztenek a Ház elé, a kormányzóhoz való eljutatás végett, amelyben figyelmeztetni akarják arra, hogy ezt a nemzetgyűlést...

Rassay Károly: Mely öt megválasztotta! (Nagy zaj.)

Friedrich István: ...igenis ezt a nemzetgyűlést nem engedjük olyan nyomorultul megszünni, mint az 1918-as országgyűlést és figyelmeztetni akarják arra, hogy ez a kormány a törvénynyel való ellenkezéssel akarja rendeleti uton, oktroj útján akarja a választójogi javaslatot rátküldeni a nemzetre. Indítványozza, hogy a kormány a holnapi ülésre hívassék fel, hogy ezekre a kérdésekre választ adjon.

Ebben a pillanatban lép be a terembe Bethlen István gróf miniszterelnök és rögtön szólásra emelkedik.

Bethlen miniszterelnök: Kéri, hogy az elnök napirendi indítványát fogadják el. Kijelenti, hogy

nem jött még el az ideje annak, hogy a kormány elvi nyilatkozatot tegyen.

A kormány megteint mindent, sőt bizonyos áldozatokra is hajlandó volt, de a megegyezés nem a kormányon mulott (Nagy zaj az ellenzéken.) A kormánynak nem kötelessége az, hogy megegyezéséből engedjen, hanem az a kötelessége, hogy megegyezését keresztül vigye. Mi nem akarunk utjába állni annak, hogy itt rend és béke legyen. (Az ellenzék folyton közbe kiált, az elnök alig tudja a rendet helyreállítani.) Az ellenzék jönnek látja a nemzetgyűlést még az utolsó pillanatban is munkaképtelenné tenni.

A miniszterelnök e szavainál óriási lármát tör ki. Az ellenzék minden tagja kiabál: Abszurdum! Kamarilla! Államesinyt akarnak! A jobboldal visszakiabál az ellenzéknek, de a közbekiáltásokat nem lehet érteni. Végre az elnök nagy nehezen helyreállítja a rendet.

Bethlen István gróf: A kormány elment a végső határig és nyugodtan bízik a nemzet itéletében. (Éljenés és taps a kormányzóparton.)

Rakovszky István: Erdélyi menekült grófok tönkre teszik az országot! (Nagy zaj, percekkig tartó láрма.)

Rassay Károly: A maga részéről már napok óta elkövetett mindent, hogy megegyezés jöjjön létre.

Drózdly Győző: Gyalázatot hoztak az országra! (Óriási lármát tör ki. Kiabálnak minden oldalról. Drózdlyt az elnök rendre utasítja.)

Rassay Károly: A miniszterelnök a forradalom útjára lépett. (Felkiáltások: Ugy van! Ugy van!) Ön, tisztelt miniszterelnök ur, nyugodtan haladhat ezen az uton, mert

Önök két hazát is adott a végzet és még nem döntött, hogy melyiket tartja meg a kettő közül.

A miniszterelnök ur újabb katasztrófát fog felidézni, de nekünk nem lesz hová menni, mi itt fogunk maradni. A miniszterelnök nem tudja, hogy mi lesz február 16-ika után. Ennél borzasztóbb kijelentést felelős helyről, egy miniszterelnök szájából nem is lehet elképzelni. Leszegezi, hogy

az ellenzék egyebet nem kíván, mint békét, nyugalmat és tiszta választást.

(Nagy zaj az egész Házban.) Bethlen szerint ebben a nemzetgyűlésben nincsen többsége annak a gondolatnak, hogy egyedül bírói funkcionáriusok garantálják a tiszta választást. A bíróság kikapcsolásával a közgazgatásra kéri bizni a választást. On, tisztelt miniszterelnök ur, ezt megcsinálhatja rendeltéleg, de nincs hozzá többsége.

Bethlen István gróf: Tessék szavazásra feltenni!

Rassay Károly: Az igazság az, hogy

ön különböző eszközökkel a kezében tart bizonyos embereket és kényszeríti, hogy politikáját támogassák.

(Nagy zaj az egész Házban.) Nem mi vagyunk a felelősek, ha hónapokon keresztül nem tartott ülést a Ház, hogy állandóan elnapolták. (Óriási zaj a kisczardapárton. Nyolcan-tizen kiáltják: A király-puccs miatt nem lehetett ülést tartani! Rakovszky puccsa miatt nem lehetett ülést tartani!)

Rakovszky István: Mondja meg a miniszterelnök ur, ha oktrojt akar. Ha oktrojt akar, mondja meg nyíltan, de vállalja érte a felelősséget.

Temesváry Imre után ismét

Bethlen miniszterelnök emelkedik szólásra. Kijelenti, hogy ő mindent elkövetett a békés kompromisszum érdekében. Erőszakot tett magán, hogy békésen intézze el a választójogi törvényt. Nem áll, hogy mi nem dolgoztunk. Állandóan törvényjavaslatokat csináltunk. (Óriási zaj az ellenzéken. Bethlen szavait nem lehet hallani, az elnök alig tudja a rendet helyreállítani.) Az ellenzék a vita mesterséges elhúzásával tette lehetővé, hogy a javaslatok ide kerülhessenek. (Óriási zaj az ellenzéken.)

Rupert Rezső: Lehetetlen cinizmus!

Rakovszky István: Eljen az abszolutizmus!

Elnök nem tudja a rendet helyreállítani, mire az ülést feltüggeszti.

Szünet után ismét

Bethlen miniszterelnök emelkedik szólásra.

A tisztelt képviselő ur azt állítja, hogy a forradalom utjára kergetem a nemzetet. Ezt visszautasítom. A forradalom utjára azok vezeték az országot, akik a kisebbség terrorisztikus eszközeivel élnek. (Helyeslés a jobboldalon. tiltakozás az ellenzéken.) *Nekem csak egy hazám volt és egy hazám marad.* (Helyeslés és taps a jobboldalon) és ezt az egy hazámat nem engedem a posványba juttatni. (Zajos helyeslés és taps a jobboldalon.)

Szilágyi Lajos: Megcáfolja a miniszterelnök azon kijelentését, hogy az ellenzék hónapokon keresztül húzta a vitát. Kijelenti, hogy

a kormány antiszociális törvényvel jön a nemzetgyűlés elé,

amiért forradalom fenyegeti az országot. Valótlanság az, hogy az ellenzék az oka annak, hogy a kormány nem jöhetett a nem-

zetgyűlés elé a választójogi törvényjavaslattal.

Bethlen István gróf: Tényleg voltak olyan hangok, hogy abban a percben, amikor a kormány beadja a választójogi javaslatot, azonnal leszerele az egész obstrukciót. De ezek csak egyes hangok voltak, azonban az ellenzék, mint egység soha ilyen ajánlatot nem tett. Szilágyi képviselő ur a koronatanu, akire hivatkozom, mert ő volt az, aki a mai napon érdeklődött az elnökkel, hogy a kormány hogy akar és mit akar, de kijelentette, hogy a maga részéről a harcot be nem szünteti. (Óriási zaj minden oldalon.)

Szilágyi Lajos személyes megtámadtatás címén emelkedik szólásra. Cáfolja Bethlen kijelentését. Mint egyedüli pártunkivüli képviselő fenntartja magának a jogot, hogy odaszavazzon és azt tegye, amit a leghelyesebbnek és legjobbnak tart az ország érdekében.

Tovább tart a havazás

A Kondoroson revedt utasok küldöttsége a polgármesternél — Kifogyóan az élelmi és fűtőanyag — Nem lehet temetkezni sem — Az első balesetek

Az abnormis nagyságu havazás valósággal veszedelembé dönti Debrecen városát. A vasúti hatóságok a legnagyobb erőmegfeszítéssel tudják csak a forgalmat a fővonalon fenntartani, de itt is több mint félnapos késéssel érkezik, vagy indul egy-egy vonat. A vicinális vonalakon azonban teljesen megszűnt a közlekedés. A környékbeli termelők nem jöhetnek be Debrecenbe és így kizárva a városi lakosság ételmezését, valósággal katasztrófa fenyegeti.

Különösen a teibehozatal elmaradása rejt nagy veszélyeket magában, mert a csecsemőknek és a betegeknek nem tudnak tejet adni. A Csapó- és Rákóczi-utcai piacokon már három napja nem árultottak és így a közönség a legszükségesebb élelmiszereket sem szerezhette be.

Nagy a hiány tüzelő anyagban is. Az Epreskertből és a magán faterlepekről a járhatatlan utakon nem lehet fát, vagy szenet befuvarozni. A városházán már csak két napra való fűtőanyag van. A rendőrségi palota gőzfűtéséhez mázsánsként lehet csak a kokszt behozni.

Temetetlen halottak

A városi előljárásnál igen komoly esetről tettek jelentést. A temetőkhöz vezető utak is annyira be vannak havazva, hogy nem lehet a temetőket megközelíteni és így nem lehet temetkezni sem. Az előljárátság sürgős intézkedéseket rendelt el, nehogy a temetetlenül maradó halottak veszélyeztessék a közegészséget.

A kondoroszi inségesek

Megírtuk tegnap, hogy az egyik vonat Kondorosnál akadott el a hóban. Az utasok a fűtetlen vonatból a közeli tanyákba menekültek, de ott sem maradhatnak már, mert nincs élelmiszer számukra. A megrekedt utasok ma küldöttséget küldtek be a városba, hogy küldjenek ki értük igát. A városi tanács azonban

Ebben a pillanatban lép be a terembe Windischgrätz és Benitzky, akiket, a kisczardapárt gunyos éljenzéssel fogad.

Elnök szavazásra teszi fel a kérdést és a Ház többsége elfogadja az elnök napirendjének indítványát.

Temesváry Vilmos igazságügyi miniszter emelkedik szólásra és törvényjavaslatot akar beterjeszteni, de a hangját nem lehet hallani. Az ellenzék folyton Tomesányi felé kiált: Eljen Trianon! Eljen Trianon! A nagy zaiban Tomesányi a gyorsírók elé megy és ezeknek beszél. Peterieszti a trianoni békeszerződés katonai rendelkezéseiben foglalt tilalmak és korlátozásokról szóló törvényjavaslatot a beteg hadügyminiszter helyett. Az ellenzék Tomesányi beszéde alatt folyton zalong és kivonul a teremből. Tomesányi beszéde végével az elnök fél 4 órakor bekezeszti az ülést.

nem tud igát, vagy szánt Kondorosra kiküldeni, így az előljárátság valószínűleg közereővel forja a megrekedt utasokat beszállítani.

Egy megfagyott ló

A hóvihár meghozta az első balesetet is. Tóth István talyigás a monostorpályi uton jött talyigáján befelé. Utközben meg állt egy kocsma előtt, hogy egy kis melegítőt öntsön magába. Alaposan beszeszelve indult ismét utnak, de a szegény össze-gémbereidit jószág alig tudta huzni a talyigát és az egyik fordulónál talyigástul együtt belezuhanott egy hóval felt árokba. Valaki értesítette a mentőket, akik ki is vonultak és két órai megfeszített munka után tudták csak a talvizát kiemelni a hóból. Tóth még élt, de a szegény pára már megfagyott. A rendőrbíró Tóthot állatkínzásért, mert lovát a kocsma előti hagya, 8 napi elzárásra és 2000 korona pénzbüntetésre ítélte. A baleset azonban súlyosabb következményekkel járt a mentőkre nézve, akik két teljes óra hosszat mellel a hóban dolgoztak Tóth kimentésén. Kun Sándor mentő betársára meglehetősen enyhe letöltés volt. Erdélyi János mentővezető és Nagy Gyula mentő azonban 39 fohán felülük hóban fehéresnek és félé, hogy fűtőanyagot kaptak a mentés munkájában.

A részeg ember balesete

A másik baleset a dohánygyár melletti felüljárónál történt, ahol Kiss Péter vasúti munkás ptyókás állapotban szintén egy hóval felt árokba zuhan bele. Szerencsére a járókelők idejében észrevették és kimentették, mielőtt megfagyott volna.

Nincs trafik

A nagy havazás folytán trafikinség is állott be, mert a főtzsde nem tudja készleteit beszállítani. Ha így folytatódik az időjárás, úgy ma még belátha-

atlan veszedelembé sodorhatja Debrecen lakosságát.

Nem tudják a havat eltakarítani

A hó eltakarítása az utcákról és a piaci árusok helyéről nagyobb feladat, mint amilyennek első pillanatra látszott. A városi tanács, mint tegnap megírtuk, 100 munkás felfogadására hatalmazta fel a közlisztasági vállalat vezetőjét, aki azonban ma bejelentette a tanács ülésén, hogy mindössze 30 munkást sikerült kapnia. Így ezzel a kevés munkaerővel fogtak hozzá ma a nagy takarításhoz. A piacokon öt-hat ember bírkózik a méteres hóval. Három-négy nap alatt talán sikerül is a legfontosabb és a lecsűrösebb munkát elvégezni: lehetővé tenni a piaci vásárlást. Felesleges lenne hozzátennünk, hogy a kérdés sokkal gyorsabb megoldást kíván.

Az utcai átjárók takarítása még lassabban folyik. Háromszáz-négy száz méter távolságban minden utcán lehet egy-egy átjárót találni, a mellékutakban azonban most is sima, töretlen a szűz hó egyenletesen fehér felülete.

Hőfüggöny a Csapó-utcán

A Csapó-utcán a tüzoltó lak-tanyával szemben, pár házal odább sok bámuloja akad a hóvihár egy remekművének, egy csodálatos függönynek, amely eltakarja az egyik ház utcára néző tűzfalának féloldalát. Rojtosan és sima hajlásokban függ a tetőről a fehér és belülről keskenyre vájt méternyi hosszú függöny, anélkül, hogy a hatalmas szél akár csak meg is rezzenjen. Kijajlik az ereszlől az utcára, hogy a járókelők csodálkozva mutathassanak rá:

Szobrász se tudta volna szebben!

Shimmy

a hóbátemetett vonaton

A Debrecen—Püspökladány vonalon a közlekedés ma délután helyreállott. Ma délelőtt befutott a keddi személyvonat, amely 12 órát vesztegelt Kis-niszálláson, majd, mlután 3 kocsióra olvadt le. Szoboszió és Ehes között ismét elakadt. A három kocsi közül csak kettő volt fűtve. A vonatot csakhamar teljesen befutta a hó, úgy, hogy az ajtókat sem lehetett kinyitni. Az utasok víz hiányában fogságuk 16 órája alatt havat ettek és az éhségtől csak egy debreceni kofa jószíve és a történetesen nála volt 15 kilogram tehénturó és 3 kilogram vaj mentette meg őket. Nagyob gondot okozott a fűtetlen kocsi utasainak a rettentő hideg. Ezen Csopó Mária, a Csokonai-színház ötletes naivája segített. A naiva, aki történetesen a fűtetlen kocsiába került, megtanította valamennyiüket szimnyázni. A shimmy — úgy látszik — mint fűtőszer is beválik, mert egy utas keze-lába sem fagyott le. Az utasok valamennyien elismeréssel emlékeznek meg a vasutasok öneládozó magatartásáról.

Délután 5 órakor megérkezett a szerdai pesti vonat is: este pedig elindult egy vonat Budapestre. A forgalom — ha a vihar nem erősödik — holnapra remélhetőleg ismét helyre áll.

Bulg nem t
Budapest dapesti bolgár Távirati Iroda a külföldi lapotése, mely szemadást készit ellen és ecélt gyalogságot is jelet meg a varria hii marad hoz és a thrá oldását a nagy belátására bizz

Tavaszi díj
Földművelésügyi

Ünneplik

Budapest vármegye közisága ma délelőtotta február 10-tilés folyamánremben Főrsfüggesztett kuszolgabíró is, a kor zajosan megjelensztek. lyogva fogadta

Gé

Páris, febr. 10. Liberté a genu halasztását ma ra veszi. Az ményt is megpolás eszméjén ciország óhák Egyesült Állam nének az érté az olasz m szükségessé sőbbi időpontr értekezlet idej mlait befejezes elnapolás meg

Páris, febr. 10. jelent, hogy I vianit fogadta, francia delegác

Páris, febr. 10. gemai értekez bocsátott franc bek között ké tőségre is, hog kezleten esetle narchista res dító kísérlet is llyen kísérlet mást, mint hog lamában és O lenséges érz Franciaország hetné el az il memorandumo luttatták már nácsához, Ols pánhoz, Belgit viához, Cseho niához és Len

Aláírták az kereskedelm Bées, febr. grófi magyar és Knobloch o nap aláírták a kereskedelmi

Legolcsóbb FELHŐZÉS post Plo

Bulgária nem támad

Budapest, febr. 9. A budapesti bolgár követ a Magyar Távirati Iroda utján közli, hogy a külföldi lapoknak az a jelentése, mely szerint Bulgária támadást készít elő Görögország ellen és e célból tüzért és gyalogságot összpontosít, nem felel meg a valóságnak. Bulgária hi marad békés politikájához és a thráciai kérdés megoldását a nagyhatalmak józan belátására bizza.

Tavaszi öltönyszövegetek
Feldolgozó Üzem (Fruher-láz)

Ünneplik Förstert

Budapest, febr. 9. Pest vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt 10 órakor tartotta február havi ülését. Az ülés folyamán megjelent a terebben Förster Lajos felügyelőségi főosztályi főszolgabíró is, akit megjelenésekor zártan megköszöntöttek és megdicséretet, Förster mosolyogva fogadta az éljenést.

Génua

Páris, febr. 9. (Havas.) A Liberté a genai értekezlet elhalasztását majdnem bizonyossá teszi. Az angol közvéleményt is megnyerték az elhalasztás eszméinek, amely Franciaország óhaja, mert így az Egyesült Államok is részt vehetnének az értekezleten. Végül az olasz miniszterválság is szükségessé teszi, hogy későbbi időpontra tűzzék ki az értekezlet idejét. — Mindezek miatt befejezett tény, hogy az elhalasztás meg fog történni.

Páris, febr. 9. A Liberté jelenti, hogy Poincaré ma Vilniust fogadta, aki alighanem a francia delegáció vezetője lesz.

Páris, febr. 9. (Havas.) A genai értekezlet tárgyában kibocsátott francia jegyzék a többiek között kitér arra a lehetőségére is, hogy a genai értekezleten esetleg a magyar monarchista restaurációt előmozdító kísérlet is történhetik. Az ilyen kísérlet nem érhetne el mást, mint hogy az Elsantant államlapjaiban és Olaszországban elhangzó értekezlet szit fel. Franciaország szintén nem tűrhethet el az ilyen kísérletet. A memorandumot egyébként eljuttatták már a legfelsőbb tanácsokhoz, Olaszországhoz, Japánhoz, Belgiumhoz, Jugoszláviához, Csehországhoz, Romániához és Lengyelországhoz is.

Aláírták az osztrák-magyar kereskedelmi egyezményt

Bécs, febr. 9. Bánffy Miklós gróf magyar külügyminiszter és Knobloch osztrák követ tegnap aláírták az osztrák-magyar kereskedelmi egyezményt.

Legolcsóbb árak
PELOHEIM ES WEISZ
posztókereskedésben
Piac-utca 73. sz.

Általános szövetség Németország és az entente közt

London, febr. 9. (Reuter.) Lord Róbert Cecil kijelentette az alsóházban, hogy az entente és a francia-angol szövetség együttműködése, megmaradása lényeges fontossággal bír Európa és az egész világ békéje szempontjából. Híve annak, hogy általános szövetség jöjjön létre, főleg Németország és a nyugati hatalmak között, szilkebb szövetség ellen azonban kifogása volna.

A francia-angol garanciaszerződés

Páris, febr. 9. Francia politikai körökben igen kedvezőlen benyomást tettek azok a tárgyalások, amelyek Angliával folynak a garanciaszerződésről. Fracon Albert szenátor ezt az elképzelést ki is fejezi indítványában. Hangsúlyozza, hogy a garancia szerződést sok esetben igen tévesen értelmezik. Nem szabad elfeledni — mondotta a szenátor — hogy a szerződés a határok katonai védelméről gondoskodik

és ezzel Franciaországnak legfontosabb életérdekeit védi meg. Ami egyébként a kölcsönösöséget illeti, senkisémi mondja, hogy 15, vagy 20 éven belül nem lesz-e kényszerítve Franciaország arra, hogy Angliát, vagy a Szezei-csatornánál, vagy Indiában támogassa. Ha Németország néhány év múlva léghajóflottájával támadást intéz Anglia valamely gyengébb pontja ellen, ezzel Franciaország is olyan helyzetbe kerül, hogy messzemenő intézkedést kell fogantatnia.

Meghiusult a választójogi kompromisszum

Budapest, febr. 9. Ma délelőtt 11 órakor folytatták az ellenzék vezetői a kormány tagjaival tegnap megkezdett választójogi tanácskozást. Az értekezlet előtt az ellenzék tagjai megbeszélést tartottak, amelyen azonban nem annyira a követeléseket állapították meg, mint a teendőket arra az esetre, ha a kompromisszum nem sikerül.

Elhatároztak, hogy ebben az esetben *telitratot inteznek a kormányzóhoz, amelyben előadják és megindokolják, hogy miért nem fogadják el a kormány törvényjavaslatát és felhívják a kormányzó figyelmét azokra a következményekre, amelyekkel a választójogi javaslat rendelt uton való életbeléptetése folytán előállhatnak.*

Félkettőkor ért véget a tanácskozás. Apponyi és Andrássy kijelentették, hogy *a kompromisszum nem sikerült.* Ugron a tárgyalásról kijövet kijelentette, hogy *egyetlenegy kardinális kérdésben sem tudtak meg egyezni.*

Sándor Pál a következőket mondotta:

— Nem történt semmi egyéb, mint fikszírozása az ellentéteknak.

Ugyanigy nyilatkozott Halter is.

A miniszterelnök a délután folyamán a választójogi bizottságnak kormánypárti tagjait tájékoztatta a délelőtti sikertelen tanácskozásról és azt a véleményét fejezte ki, hogy *a kompromisszum meghiusultnak tekinthető.*

A választójogi bizottság által elfogadott javaslatot a nemzetgyűlés elé a bizottsági jelentéssel együtt Karafiáth Jenő előadó holnap terjeszti be, úgy hogy a Ház azt szombaton és hétfőn az ülés napirendjére ki is tűzi.

Elfogadták

a választójogi törvényjavaslatot
A választójogi bizottság Simonyi Semadám Sándor elnöklésével ma délután 5 órakor tartotta meg nyolcadik ülését.

Gömbös Gyula javasolta, hogy a javaslatot olyképen módosítsák, hogy a nemzeti hadsereg tagjai is lehessenek képviselők s ebben az esetben a közalkalmazottakkal egyenlő elbánásban részesüljenek.

Kovács J. István: Gömbös indítványa azért nem fogadható el, mert senkinek sem lehet passzív választói joga, akinek aktív választójoga nincs. Aki a fegyveres erőnek, vagy a csendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja, az nem gyakorolhat választójogot, kivéve ha szabadságot viszonyba tartozik.

Karafiáth Jenő: Kéri, hogy a közszolgálati alkalmazottakról szóló pontot teljes egészében fogadják el.

Gróf Klebersberg Kunó: Neki normális körülmények között nem lenne ellenszenves a tisztikar passzív választójoga, hiszen a német birodalmi glülében az öreg Moltke marsall, mint aktív tiszt vett részt.

Gömbös Gyula: Bismarck mindig uniformisban jelent meg ott.

Gróf Klebersberg Kunó: Katonai kérdések megvitatásának is előnyére lenne, ha néhány katonai szakértő ember bent ülne a nemzetgyűlésben. Azonban ez idő szerint határozatlan ellene volna annak, mert a társadalomban nagyok a meghasonlások.

Elnök jelenti, hogy Gömbös Gyula indítványa tulajdonképpen nem volna szavazás alá hozható.

Gömbös Gyula: A Házban majd elő fogom terjeszteni erre vonatkozó indítványomat. Ez a legnagyobb igazságtalanság. A jövendő pontjait változatlanul elfogadják.

Karafiáth Jenő előadó felveti a gondolatot, hogy olyan intézkedést vegyenek be a szakszabba, hogy csak bizonyos ideig tartassék fel a köztisztviselők számára az állás.

Gróf Klebersberg Kunó: hajlandó hozzájárulni ahhoz a tőldáshoz, hogy két cikluson túl a köztisztviselő nem részesül a visszatérés kedvezményében.

A bizottság ehhez hozzájárul. A többi pontot a bizottság változatlanul elfogadta és ezzel a törvényjavaslatot végleg letárgyalta.

Horváth Dániel a bizottságnak a vita során kifejezett intenciójához és utasításaihoz képest új pont beszúrását javasolja, amely a következőképp szólna:

„A választás érvénytelen, ha a képviselő a kérdéses választást megelőzőleg három hónapon belül abból a célból, hogy a választás eredményét befolyásolja, gyülekezeten, nyilvánosan, szóval, vagy sajtótérkép útján a jelölt személyére, magánéletére, családi viszonyaira vonatkozólag a célzott eredmény elérésére alkalmas valótlanosságot kohol, vagy terjeszt, vagy ily cselekményben részes.”

A bizottság hosszabb vita után a korrekturát elfogadja és ezzel az egész javaslat eltárgyalott.

Gróf Klebersberg Kunó bellügyminiszter kéri a javaslatra a sürgősség kimondását, továbbá, hogy hatalmazzák fel az előadót stílárius módosítások tételére.

A bizottság a javaslatot stílárius szempontból átvizsgáló bizottságba annak elnökét és Kovács J. Istvánt delegálta; elfogadta a sürgősséget és ezzel az ülés véget ért.

20 éves korhatár a főiskolát végzeteknek

Az egységes kormányzópart helyiségeiben a magyar egyetem és főiskolai hallgatók országos küldöttségének tíz tagu küldöttsége Gaál Gaszton, a nemzetgyűlés elnökét arra kérte, hogy az egyetemi hallgatóknak a kormányhoz terjesztett kívánsága érdekében járjon közbe. Azt kívánják, hogy aktív választójoga legyen minden főiskolát végzett 20 éves állampolgárnak. Passzív választójoga pedig minden főiskolát végzett 24 éves állampolgárnak.

Gaál Gaszton a küldöttségnek kijelentette, hogy mint a nemzetgyűlés elnöke semmi direkt befolyást nem gyakorolhat arra, hogy a törvényjavaslatot megváltoztassák. A magam részéről sok tekintetben igazat adok az Önök kívánságaimnak, másrészt ezzel szemben egy nagy elv áll, hogy különbséget tenni a választópolgárok között az életkor szempontjából aszerint, hogy az intelligenciához, vagy az alsóbb osztályhoz tartoznak-e, áttörése a demokráciának, de beismerem, hogy másfelől a demokráciának a követelménye is. A kompromisszumon tulmenő változtatások technikailag lehetetlennek látszanak, az idő rövidsége miatt.

Amennyiben kompromisszum létesül és belekerül az Önök kívánsága, akkor a kérdés már el van intézve. A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a házelnök válaszát.

Bottik József ezután aláírta a hallgatók kérvényét, amelyet átadtak a Ház elnökének.

HIREK

— **Előfizetőinkhez!** A Debreceni Független Újság ma számát előfizetőink jórésze nem kapta kézhez, mert a rettenetes hóviharban a külsősegeknek lakó lakóhordóink nem tudtak bejönni a városba. Előfizetőink szíves elnézését kérjük a hóvihar okozta mulasztásért, amelyet minden igyekezetünkkel sem tudunk pótolni.

— **Olvasóinkhoz!** Sándor Pál nagyszabású előadását, melyet a vasárnapi kulturstélien fog tartani, a Debreceni Független Újság keddi száma teljes terjedelmében közölni fogja. Mind azokat, akik nem előfizetői a Debreceni Független Újságnak, kérjük, hogy amennyiben lapunk keddi számára igényt tartanak, személyesen, írásban, vagy telefonon (telefonszám: 18.) jelentésként be kiadóhivatalunknál legkésőbb hétfőn dédig. A példátlanul nagy érdeklődés miatt ugyanis lapunk keddi száma a szokottnál nagyobb mennyiségben jelenik meg, azonban a papír drágasága miatt nincs módunkban csak annyi példányt előállítani, amennyire igénybejelentések történnék.

— **Horváth Mihály a Házban.** Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzetgyűlés mai ülésén a multig jegyzőkönyvnek hitelesítése után az elnök bemutatja Horváth Mihály Kecskeméti megválasztott képviselő megbízó levelét. Horváthot, aki a mai ülésen már megjelent és a szélső baloldal második sorában foglalt helyet, az ellenzéki képviselők lelkesen megüdvözték és egymásután szívélyesen üdvözölték.

— **Az izr. hitközség tagjai** értesítetnek, hogy az immár közgyűléssé megváltozott összegeket feltüntető 1922. évi kultuszadó listrom a hitközségben közszemlére kitétetett. A kivétel elleni esetleges felszólamlások f. é. február 19-éig a felszólamlási bizottsághoz írásban benyújthatók.

— **A városban mindenki a DKASE február 12. (vasárnap) nagy álarcos báljáról beszél** és ezen nagy érdeklődést megérettük akkor, ha tekintetbe vesszük a bál szennzációs programját. A nagy Carneval felvonulást — „Jazz-Banda” — kísérettel, a különféle ötletes jelmezeket, továbbá a hangulatos csináló lux-bazár, jószóló cigány sátor, Carneval áruház és egyéb érdekességeket u. m. szépségverseny, confetti-csata, stb. stb. A bálon kettős zenekar lesz, ugyszintén fittott előzőterem a jelmezesek részére. Külön meghívók nincsenek, — miert is ez uton hívja meg a DKASE rendezőse a nagyközönséget. Jegyek előre váltíthatók Müller H. és fia, Forgalmi Hlatszertár, Hermann és Társa cégeknél.

— **Valutapárik** Bécsben. Bécsből jelentik: A hitelakció kedvező állásáról szózó mai jelentések a valutatulajdonosoknál valóságos pánikot idézték elő. A deviza központban, a bankokban csak úgy tolongott a közönség, amely valutáitól minden áron meg akart szabadulni.

Bethlen hajlandó revizióra az elbocsátott közalkalmazottak ügyében

Budapest, febr. 9. Az elbocsátott közalkalmazottak legutóbbi nagygyűlése elhatározta, hogy küldöttségleg tiszteleg Bethlen miniszteremőknél és Gaál Gasztonnál, a Ház elnökénél, akiknek sérelmeikről memorandumot nyújtanak át. A küldöttség Balla Aladár nemzetgyűlési képviselő vezetésével ma kereste fel Bethlen miniszteremőket, aki kijelentette, hogy nem zárkozik el a revlzió gondolatától, de ez csak bizonyos korlátok között mozoghat, mert az amnesztia csak azokra terjedhet ki, akiknek ügyében nyilvánvaló sérelem történt.

Teljes kudarccal járt a német sztrájk

A sztrájk a birodalmi gyűlésen

Berlin, febr. 9. Ma reggel valamennyi városi üzemben megkezdtek a munkát. A sztrájkolók tökéletes kudarcot vallottak és a legesekélyebb eredményt sem érték el. Vereségüket legfeljebb az enyhíti, hogy a városi tanács eltért korábbi intézkedésétől és a sztrájkolókat megint munkába állítja azokban a helyeken, amelyeken időközben nem állítottak be munkanélkülieket. A közönség körében igen nagy az elkeseredés, hogy mert sem a háboru alatt, sem a forradalmak idején Berlin nem élt át olyan kellemetlen napokat, mint mostanában. A sztrájk vezetői hihetetlen terrort fejtettek ki a dolgozókkal szemben. Ezeket megtámadták, megverték és üldözték. A sztrájkot a technikai segítség szükség törté le. A sztrájkvezetők csak akkor engedtek, amikor már látták, hogy az elsőrendű élet-szükségletekről gondoskodó üzemeknek munkáját, az élelmiszer felhozatalát és a vasúti forgalmat nem tudják megakadályozni.

A vasutasztrájk fizetése és lezárása

Berlin, febr. 9. (Wolff.) Dr. Wirth birodalmi kancellár ma a tartománygyűlésen jelentést tett a vasúti sztrájkokról. Rámutatott a jövételi kérdést és az állam belső helyzete közt levő összefüggésre és kijelentette, hogy csak a legjózanabb és legzigorubb munkafegyelem segíthet. A vasutasok egy részének munkamegtagadása, amit közönségesen sztrájkoknak neveznek, amit azonban én a tisztviselők lázadásának minősíteni nem habozok, (helyeslés, az alsó) igen szomorú esemény, amelynek következményei egyelőre beláthatatlanok. A kérdés magva a tisztviselők sztrájkjogának kérdése. A végleges alkalmazott közisztviselőknél nincsen sztrájkjog. (Viháros ellentmondások a kommunistáknál.)

Az orosz agitáció és az orosz

A budapesti üzsdé

Zürichi zárlat: 0.82 és fél.

Budapest, február 9. **Értéktözsde.** A mai forgalom az üzletlenség jegyében indult. Az árfolyamokban ártlemorzsolódás mutatkozott. Zárlat felé ismét kereset volt úgy, hogy az árvesztés egyrésze megtérrült. **Árak:** Magyar Hitel 1805—20, Osztrák Hitel 630—40, Jelzálogbank 303—8, Leszámloló 770, Hazai bank 630—40, Angol-magyar 720—25, Magyar-olasz 300, Keresk. bank 6600, Alt. takaréksz. Pesti hazai 24800, Borsod-Misk. 3250—300, Concordia 2010—60, Bpesti gőzm. 5450—550, Gizella 2325—75, Hungária 2200—350, Viktória 6950—7200, Beocsini 5975—6100, Bánya és kohó 4850—900, Alt. közsén 9900—10100, Salgó 5000—5100, Uríkányi 5675—50, Ganz-Dapub. 32800—33000, Rima 1920—80, Lipták 520—30, Láng 1300—280, Brassói 3900—50, Egyesült fa 400—403, Hazai faterm. 1875—25, Nasic 17000—16700, Lichtig 590—620, Magyar erdő 775, Országos faterm. 890—920, Spódium 25757, Klod 3100—3000, Karton 2625—2550, Izzó 5300—400, Papir 3650—600, Cukor 17500—900, Ostermelő 700, Gummi 2550—600, Telefon 3900—825, Atlantica 2500, Közúti 975—1010, Déli-vasut 1400—450, Levante 6100—6050, Államvasut 3825—975, Trust 1775—875. **A valutapáron** a zürichi koronaárfolyam lanyha irányzatot idézett elő. **Árak:** Napoleon 2485—2465, Font 2830—2840, Dollár 641—634, Francia frank 5525, Márka 351—345, Lira 3100—3125, Romanov 50—51, Lei 508—512, Sokol 1228—1232, Kor.-dlnár 825—838, Bécsi 8 és fél—8 és hatnyolcad, Lengyel márká 18 és fél—19.

A keresztény párt a kompromisszumért

A keresztény nemzeti egyesülés pártja ma este értekezletet tartott, amelyen megjelentek Vass József és Hegyeshalmi Lajos miniszterek is. Heller István beszámolt a választójogi bizottság, valamint a Gaál Gaszton vezetésével tartott pártközi értekezletről és ismertette a kormány álláspontját.

Huszár Károly. Ma is azt hiszi, hogy ha a kormány elfogadja a kisebbségi képviselőket és határozottan állást foglal a titkosság mellett és akceptálja, hogy a választásokat a bíróság vezesse, a kompromisszum létrejöhet. Kéri a pártot járuljon hozzá ahhoz, hogy ilyen értelmű felszólítást intézzen holnap a kormányhoz. Kérde, mit akar a kormány tenni, ha a választójogi javaslatból nem lesz törvény.

Vass József és Hegyeshalmi Lajos miniszterek kijelentik, hogy a minisztertanács ebben még nem foglalt állást.

A pártkonferencia felhívta a minisztereket, hogy még ez év folyamán ismertessék meg újra a miniszterelnökkel a párt fel-fogását és egyenrűsíték a meg-egyezés útját. A miniszterek vállalkoztak erre és azonnal felmentek a miniszterelnökségre.

Horváth Mihály a függetlenségi párt értekezletén

A függetlenségi 48-as Kosuth párt ma este értekezletet tartott Batthyány Tivadartól elnökletével. Az értekezleten többek között Balla Aladár szólt fel és méltatta azt a diadalt, melyet a párt Kecskeméten aratott. Meleg szavakkal köszöntötte Horváth Mihályt, a párt képviselő-tagját, megválasztása alkalmából.

A jelenlevők lelkes ovációkban részesítették Horváth Mihályt, aki rövid beszédben köszönte meg azt a szíves fogadtatást, amelyben a párt részesítette.

Balla Aladár Miksevics János megbízásából bejelentette annak belépését a pártba.

A budapesti japán követ.

Budapesti tudósítónk jelenti: A kormányzó ma délelőtti a szokásos ünnepélyes módon fogadta Kumatoro Konda japán császári követet, aki megbízó levelét nyújtotta át. A követet Hardy Kálmán sorhajóhadnagy szárnysegédtsízt kísérte be a királyi palotába, akinek megérkezésekor az őrség fegyverbe állott. A kormányzó fogadást üdvözölte. Ezután a kormányzó terme előtt dr. Uray István, a kabinetroda helyettes főnöke ünnepélyes audiencián, amelyen részt vett Bárfy Miklós gróf külügyminiszter is, átvette a kövétől a megbízó levelét. Végül a követ bemutatta a kormányzóknak a japán követ-ségi titkárokat.

— **Tormay Cecile** bujdosó könyvének II. kötetét megjelent. Kapható Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében.

Kitűnő férfi fehérneműek Frank Edénél

(N. Be...
gy...
na...
dül...
tá...
rós...
iga...
tás...
ur...
tite...
I...
sza...
A...
az...
ö...
k...
h...
(Na...
Neu...
ha...
tart...
dó...
kís...
kiált...
nem...
kovs...
tett...
Re...
meg...
oktr...
mon...
érte...
Te...
Be...
kedik...
mind...
prom...
kot...
inté...
kérdé...
ellenz...
ha...
kerül...
hozza...
törvén...
dolgo...
javasl...
zaj...
az...
vait...
alig...
tani...
terség...
tetten...
kerülh...
lenzék...
Rup...
nizmus...
Rak...
abszol...
Eld...
reállita...
geszti...
Szün...
Beth...
kedik...
A...
lítja...
kergete...
szautas...
iára...
az...
kik...
a...
eszköz...
jobb...
zéken...
volt...
és...
lyesl...
ezt...
am...
ios...
hel...
dalon...
Szil...
minisz...
hogy...
reszt...
hogy...
a...
kor...
vénn...
amiért...
ország...
az...
ellen...
a...
korma...

922 február 10
DKASE...
Templom...
kar...
A...
Templom...
szakosztálya...
alakítandó...
nyilvánult...
nagy...
és...
köz...
hogy...
Ezért...
református...
ban...
hölgyek...
még...
hoz...
hogy...
az...
kezes...
Tegy...
zönyt...
mely...
kezdeményezést...
a...
mellett...
az...
nem...
barát...
Az...
alakuló...
gyül...
hó...
13-án...
delutá...
a...
tanítóképző...
ben...
(Kollégium...
szint...
21...
sz...
kezo...
ket...
ez...
u...
Jelentkezni...
titkári...
hivatal...
földsz...
5...
sz...
délel...
8—1...
5-ig...
tovább...
a...
pusn...
l...
református...
hiv...
lentkezését...
kér...
nöksége...
— Elitelt...
rezeni...
törvén...
Sándor...
elnöke...
drágít...
itt...
Lászlóné...
a...
mu...
a...
fejes...
salát...
korona...
helyett...
árulta...
fejenk...
Szatm...
ár...
géert...
14...
napi...
korona...
pénz...
Ifju...
Mész...
Heged...
Béla...
zett...
kisebb...
m...
hán...
amely...
vetelt...
Heged...
össze...
és...
c...
volt...
hajlandó...
nak...
A...
törvén...
gító...
szere...
házra...
és...
egy...
tesre...
ítelte...
— Vízgy...
fürdőben...
Az...
özve...
megy...
ahol...
a...
háboru...
vég...
vonul...
Akv...
lekez...
főben...
halála...
akik...
— Nem...
lajlák...
Akvink...
fejlem...
lenyisz...
Verán...
— Azut...
én...
oda...
leszel...
Verán...
— S...
ren...
baj...
nélkül...
fő...
fal...
a...
kv...
— Azok...
— Non...
esetre...
hordo...
rom...
be...
míg...
— Az...
özve...
a...
Macellum...
rémh...
reket...
Egy...
éjs...
és...
ostorp...
Ökörh...
haj...
lyák...
lobogv...

DKASE jégpálya nyitva!
Templomegyesületének ének-
 kar. A Debreczeni Kálvinisták Templomegyesületének ének-
 szakosztálya — tekintettel az
 alakítandó férfikar iránt meg-
 nyitván nagy érdeklődésre
 és a közönségre — elhatározta,
 hogy vegyeskart fog alakítani.
 Ezért ismét kérelemmel fordul
 a református hívekhez, elsősor-
 ban a hölgyekhez, azután a
 még nem jelentkezett férfiak-
 hoz, hogy az alakítandó nagy
 vegyeskarba feltétlenül jelent-
 kezzenek. Tegyük félre a kö-
 zönyt, mely megöl minden jó
 kezdeményezést; tegyük félre
 a kényelmeskedést. Aki nincs
 mellettünk, az ellenünk van; aki
 nem barátunk, az ellenségünk.
 Az alakuló gyűlést 1922 február
 hó 13-án délután 5 órakor lesz
 a tanítóképzőintézet zenetermé-
 ben (Kollégium, II. kapu föld-
 szint 21. sz.), melyre a jelent-
 kezőket ez uton hívjuk meg.
 Jelentkezni lehet az egyesület
 titkári hivatalában (Kollégium,
 földszint 5. szám) naponként
 délelőtt 8—1-ig és délután 4—
 5-ig; továbbá a kollégiumi ka-
 puszánál letett taggyűjtő íven. A
 református hívek tömeges je-
 lentkezését kéri az osztály el-
 nöksége.

Elítélt árdrágítók. A deb-
 reczeni törvényszék dr. Visky
 Sándor elnöke alatt több ár-
 drágítót ítél el ma. Szatmári
 Lászlóné a múlt év júniusában
 a feles salátát a maximális egy
 korona helyett öt koronáért
 árulta fejenként. A törvényszék
 Szatmárinét árdrágítás vétségé-
 réért 14 napi fogházra és 200
 korona pénzbüntetésre ítélte.
 Ifjú Mészáros János szerelő dr.
 Hegedűs Béla ügyvédnél vég-
 zett kisebb munkát a gázkály-
 hán, amelyért 2200 koronát kö-
 vetelt, Hegedűs dr. sokalta az
 összeget és csak ezer koronát
 volt hajlandó fizetni Mészáros-
 nak. A törvényszék az árdrá-
 gító szerelőt egy hónapi fog-
 házra és egy évi hivatalvesz-
 tésre ítélte.

— Vízgyógyintézetet a Margit-
 fürdőben.

Jutalom a Huszár-feje jó-
 tékony gyűléseiből. Huszár Ká-
 roly a Láthatatlan vendég ja-
 vára gyűjtött összegből a sze-
 gény jó tanulóknak is juttatott
 segítséget. Így kapott 3000 ko-
 rona jutalmat, illetőleg segítsé-
 get Reithoffer Constance, a re-
 formátus leánygimnázium VIII.
 osztályu tanulója, aki erre, mint
 vagyontalan tisztviselő gyer-
 meke és mint osztályának ki-
 váló növendéke mindenképp reá-
 szolgált.

A Debreczeni Kálvinisták
Templomegyesületének zene-
 kara f. hó 2-án megalakult. A
 kiváló zenei erők tömörülése a
 legzesebb reményekre jogosít e
 zenekar sikeres működését ille-
 tőleg. Az alakuló gyűlés kimon-
 dotta, hogy jó képzettségű, gy-
 akorlott zenészek jelentkezését
 mindig szívesen látja a zene-
 karban. E határozat alapján a
 zeneszakosztály elnöksége az-
 zal a kéréssel fordul ismét a
 zeneértő és zeneművelő höl-
 gyekhez és urakhoz, hogy a
 megalakult zenekarba felekezeti
 és társadalmi osztály különbség
 nélkül belépni sziveskedjenek.
 Jelentkezni lehet szerdán dé-
 lutánonként 6—8-ig a tanító-
 képző zenetermében (Kollégium
 II. kapu, földszint 21. sz. ajtó)
 tartandó zenekari gyakorló órán
 és naponként a Templo-
 megyesület titkári hivatalában
 (Kollégium, I. kapu, földszint 5.
 szám), meg a kollégiumi kapu-
 szánál letett íven. A jó zenészek
 szíves jelentkezését kéri a ze-
 neszakosztály elnöksége.

Mellette lötte magát. Szu-
 nyog Sándor Telky-utca 92. sz.
 alatt lakó 22 éves fiatalember
 tegnap egy forgópisztollyal
 mellbe lötte magát. A mentők
 eszméletlen állapotban szállí-
 tották be a sebészeti klinikára,
 ahol eddig nem lehetett kihall-
 ganni. Tettének oka valószínű-
 leg szereiml bánat.

Köztisztviselők részére
 kedvezményes fürdőjegy 21
 korona a Margit-fürdőben.

Felülvezetők az Ipartes-
tület táncestélyén. Dr. Milotai
 István, Schneider Mihály 1000
 —1000 K, Németh Aladár 500
 K, Blatner Gyula, Horváth Gá-
 bor, Marx János, Toroczka Mi-
 hály, Boros Andrásné 300—300
 K, Koller Ferenc, Fazekas Hen-
 rik, Weisz Ferenc, dr. Varga
 Lajos, Sándor Aladár és fivére,
 Röllig Ede, Liener Béla, Szé-
 kely Társaság 200—200 K,
 Krausz Ignác, 240 K, Kiss Imre
 280 K, Farkas Gyula 220 K,
 Mandel és Schwarzkopf 180 K,
 Bardócz Ignác, dr. Darkó Jenő,
 Kubár László 150—150 K, Ve-
 réb Lajos 500 K, Grünwald La-
 jos 300 K, Süvöltös Sándor,
 Hajdu Miklós, Magyar Dezső-
 né 120—120 K, Tóth Gyula cég,
 Szilágyi Lajos 140 K, N. N. 120
 K, Varga Lajos 200 K, Piros
 József 160 K, Forgács István,
 Vadnai Márton, Gulácsi Gábor,
 Illés Ferenc, Bészler és Dávid
 cég, Udvarhelyi Gyula, Gricz-
 mann Gyula, Hevele Antal,
 Szabó Tihámér, Piko József,
 Zoktits György, Hajdu Áron,
 Falussi Károly, Molnár István.

né, Takács Péter, Kocsár Ká-
 roly, Erdős István, Benedek Fe-
 renc, dr. Gálási János, Balogh
 Árpád, Horváth Ferenc, Outt-
 mann Menyhért, Bajkai János,
 Kemény János, Imre János, Ka-
 rikó János, Cziczó Lajos, Széll
 Gergely, Máthé Gyula, Riesz
 Kálmán, Vangor Antal, Szücs
 István, Vértessy János, Varjas
 Pál, Weszely Antal, Sáfár Mik-
 lós, Soós András, dr. Radó Re-
 zsó, dr. Szatai Ferenc, Jóna Ist-
 ván, dr. Ecsedi István, Skutéry
 Ferenc, Schvarcz Miklós, Var-
 jassi Imre, Blaskovits Mihály,
 N. N., Neuländer Andr., Glatt-
 stein Ignác, Király Imre, Né-
 meth Lajos, Alföldi Takaré-
 k, Fazekas Imre, Agócs Béla, Ka-
 tona József, Mándoki Ferenc,
 Veszely Antal, Ipar és Keresk.
 Bank, Olchváry Zoltán, Komá-
 romi Sándor, Asztalos István,
 Czipott György, Gyenes Antal,
 100—100 K, Nagy László 90 K,
 Ivanovits Antal, Gregor József,
 Fábrián József, Nagy József,
 Szücs Gergelyné, Dregán Já-
 nos 80—80 K, Kovalovszki Já-
 nos, Lőrincz János, Péter Ká-
 roly 70—70 K, Weisz Fer-
 enc, Nagy Sándor, Végh Dániel,
 Krausz Lajos, Mórus István,
 ifj. Kiss Ferenc, Nagy Sándor,
 Venczel János, Sam Ferenc,
 E. Gy. 60—60 K, B. Nagy Jó-
 zsef, Schwarz Armin, ifj. Sar-
 kadi Ferenc, N. N., N. N., Kap-
 lonyi György, Kraft József,
 Nagy Albert, Ungvári János,
 Györi Sándor, Kónya László,
 Friedmann eszmadiakereske-
 dő, Schager Károly, Boczán
 Ferenc, Kovács Sándor, Engle
 Róbert, Muschinszki Sándor
 50—50 K, dr. Czeglédi Mihály,
 N. N. 60—60 K, Szabó Sándor,
 Varga Imréné, Bagó Lajos, ifj.
 Szőlősi Sándorné, Balogh Sán-
 dor, Szabó Imre, Mázló József,
 Csukás Lajos, Voita József,
 Szabó Gyula, Kárpóli Sándor,
 N. N., Szilágyi György, Szabó
 István, Pretz Lajos, ifj. Kiffer
 Ede, Nagy N., Nagy N., Juhász
 István, N. N., Vaskó István, Ha-
 mann Róbert 40—40 K, N. N.,
 43.60 K, Kántor Lajos, Varga
 Lajos, Kovács Istvánné, Horog

A DEBRECZENI KÖNYVNYOMDÁSOKI
REGGELIG TARTO
ÁLARCOS BÁLJA
1922 FEBRUÁR 12-ÉN
A MARGIT-FÜRDŐ KELLEMÉSEN PÜTÖTT DISZTERMÉBEN

ACINQ.

— Regény. — (53)
 Írta: SZEKULA JENŐ.
 Az özvegy elhatározta, hogy Savariába
 megy, ahol a veje lakott s ott fogja bevárni
 a háboru végét, míg a veszedelmefelhők el-
 vonulnak Akvinkum egéről. Még élnek em-
 lékezetében volt férjének és fiainak tragikus
 halála, akik kard által veszték el.
 — Nem várom be, míg a kvádok elfog-
 ladják Akvinkumot, — mondotta — hogy a
 fejem lenyisszálják és dárdára tüzzék.
 Veránusztól is érzékenyen elbucsuzott.
 — Azután vigyázz a házra kedves, amíg
 én oda leszek.
 Veránusz megígérte.
 — S remélem, kedves költő, téged is
 baj nélkül foglak viszontlátni. Nem fognak
 fölfalni a kvádok.
 — Azok senkit sem esznek meg.
 — Nono, nem lehet tudni. Én minden-
 esetre hordom az irhámát innen. Nem vá-
 rom be, míg a kvádok erőt vesznek rajtam.
 Az özvegy most már mindennap kiment
 a Macellumra, onnan hozta az újabb és újabb
 rémhíreket.
 Egy éjszaka Veránusz hangos lármára
 és ostopattogtatásra ébredt föl.
 Ökörhajcsárók állottak az utcán. A fák-
 lyák lobogva égő lángjánál rabszolgák ra-

kogatták föl a holmit a szekerekre és a
 teherhordó mállás állatokra.
 — Tehát mégis elutazol? — kérdezte
 Veránusz az özvegyet.
 — El én. Hiszen már a katonaság is el-
 vonult. Nem maradok egy védetlen város-
 ban.
 Az első szekéren szállították a pena-
 teszeket és a házi istenek viasz-szobrait és
 a lár-okat, az ősök halotti maszkját. Mert
 az özvegy annyira babonás volt, hogy a
 családi istenei nélkül egy tapodtat sem
 akart tenni.
 Már majdnem elindultak. Mikor Numan-
 tina asszony hangos kiáltozásban tört ki.
 — Halhatatlan istenek! A Bona Fortuna
 szobrát majdnem itt felejtettük.
 Visszarohant a házba, hogy a maga ke-
 zével hozza le az istenséget. A szobrot ken-
 dőkbe bugyolálva vitte, miután bepólyázott
 csecesemőt tartana a keble fölött.
 A szobrot nem tette le még a kocsiban
 sem, hanem az ölében vitte. Talán hogy meg-
 engesztelne.
 — Látod, itt maradtál volna a házban,
 — duruzsolta. Ha az utolsó pillanatban nem
 gondolkodtál rád. De ezek a mai cselédek
 annyira hanyagok. Nagyon meg volt indulva,
 mert valóban végzetes könnyelműség lett
 volna a Bona Fortunát elhagyni. Pedig nem
 volt még csak értékes szobor sem, primitív
 faragvány, talán nem is szobrász készítette,
 hanem valami vidéki esztergályos. Az öz-

vegy öcskaságok árverésén vette a Macel-
 lumon. De mégis besorozta a házi istenei
 közé és különös jelentőséget tulajdonított a
 szobornak.
 Az özvegy távozása után a ház üres
 volt és elhagyatott. De az egész város fölött
 nyomasztó és bizonytalan hangulat ural-
 kodott. A tervbe vett cirkuszi játékok elma-
 radtak. A Macellumon sem volt oly élénk
 az élet, mint máskor. A fürdőházban is meg-
 csappant a forgalom. A frigidárium hűs vi-
 zében nem fürödtek már a katonák. A pihenő
 aranylő homokját nem verték föl hangos
 lapdajáték.
 Külvárosi csapszékben bánatos arc-
 cal ültek a fuvoláslányok, mert csak ritkán
 tévedt ide valamire való vendég, akit éne-
 küllkel és táncukkal elmulattathattak volna.
 A piacon gyakran lehetett látni bevá-
 sárló asszonyokat kosárral a fejükön, néme-
 lyiknek kis gyermek is kapaszkodott a ki-
 tonjába és izgatott hangon, aggodalmas arc-
 cal beszélgettek az eseményekről.
 — Nem hallottál még semmi hírt?
 — Azt beszélnek, hogy a jó Lollisuz fűbe
 harapott. Mérgezett nyíl oltotta ki életét.
 — Szegény ember. Pedig milyen jó csa-
 ládapa volt. Egyike a legderekből veterá-
 noknak. Hét gyermeke siratja.
 — S mit fog csinálni a felesége sze-
 gény?
 (Folyt. Köv.)

Sándor, Orosz Ferenc, Sóvágó Antal, Altmann Jenő, Albi Gusztáv, Kovács Zsigmond, N. N., N. N., 30-30 K, Bihari István, N. N., Dobi Károlyné, Gombos Sándorné, Tökés György, Prelovsky Antalné, Szöke Dániel, N. N., N. N., N. N., Adler Jenő, Neumann Armin, Piskolti Péter, Pávai József, Kállai Sándor 20-20 K, Kiss László, Tóth Imre, N. N., N. N., N. N., 10-10 K, N. N. 5 K, Balogh István 300 K, ifj. Madar István 150 koronát.

Női kalapok átfarmálás és festését a legújabb tavaszi modellek után megkezdttik. Kalaptüzem, Piac-u. 9.

Reuma. csusz, kőszvény és idegzésába fájdalomtól megszabadul, ha iszappakolást használ a Margitfürdőben.

Nagy irodalmi esemény! Most jelent meg dr. Pintér Jenő magyar tudományos akadémiail tag nagy magyar irodalomtörténete két hatalmas, ezer lapra terjedő kötetben. A monumentális mű kiadásával a Franklin Társulat nagy szolgálatot tett a magyar kultúrának. A mű tudományos jelentősége, mint forrásmunka, évszázadokra szóló; csak korlátozott példányszámban nyomtatott s előreláthatólag rövid idő alatt elfogy. Megrendelhető a Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedésében, Debreczen. Ára 2800 korona és 15% felár.

Margitfürdő és vízgyógyintézete kellemesen fűtve, állandóan nyitva, egész nap nők és férfiak részére.

Sárcipők valódi békeminő-egű női, férfi és gyermek óriási választékban és férfi hócipők, legolcsóbb gyári árak Linoleum áruházban, Ferencz József-ut 58. Megyeháza mellett.

Bőr-butorokat festek és javítok. Szántó kárpitos, Zugó-utca. Telefon 11-19.

Harisnyákat, kötött blúzokat a legolcsóbban készít Benyáts harisnyagyára. Üzlet: Piac-u. 18.

Kesztyűk, harisnyák, sapkák, hajszallagok, főkötők, babil szövetterek, babiruhák dr. Hegedüs Gyermekdivatházában, Simonffy-utca 2. alatt.

SHINHAZ.

MÜSOR:

PÉNTEK: Yu Shi, Béreltszünet. SZOMBAT: Naplemente, C) bérlat. VASÁRNAP: Este: A vörös talár. — Délután: Lili. HÉTFŐ: Rip Van Winkle, A) bérlat

Dr. Bánóczy Dezső, a Renaissance-színház tagja, Muzsnyay Bella, a Nemzeti Színház tagja és Tary Mihály személyesen lépnek fel az Apollóban a Mikor a szőlő érik című énekes és táncos moziszkcecsben. Budapesten ezapompás szkecs a legnagyobb sikert aratta állandóan zsufolt nézőtér előtt. Jegyelővétel.

Molnár Ferenc diáktörténete, a Pál-utcai fiuk péntek, szombati, vasárnap kerül bemutatóra a Vigszínház-mozgóban. A hírnöves kitűnő filmajdonság, amelyet Balogh Béla rendezett, városszerte nagy érdeklődést keltett.

Lillike kalandja énekes, táncos moziszkcecs, amelyet Harmath Imre irt és Deésy Alfréd rendezett, zenéjét Losonczy Dezső irta. Hétfőn, kedden kerül bemutatóra a Vigszínház-mozgóban. A szinpadí főszereplők Hollay Kamilla, Dán Norbert és Mihók László lesznek. Jegyelővét.

JUNO
illatos **kékitő**
a legjobb és legkiadósabb mert kíméli a ruhát!
Gyártja: **Book Jenő** vegyeszeti gyára Budapest, VI., Lehel-utca 27. szám
Mindenütt kapható!

Fuvarleveleit pontos átvizsgálás végett legnagyobb bizalommal adja át

Argus irodának Mester-utca 13.
Ugyanott vasúti kárterítések legeredményesebben elintézését nyernek.

Aczél Henrik
modern antiquariuma
Telefon 575.
megvételre keresi az alant felsorolt könyveket
Jókai összes művei
Pallas nagy lexikona
Révai nagy lexikona
Mikszáth K. összes művei
Magyar remekírők
Klasszikus regénytár
és minden más szépirodalmi és tudományos művet
Kívánatra házhoz megyek megtekinteni!

Saját üzleti könyvgyárunkban készült
üzleti könyvek
a kereskedelem és ipar céljaira mindentéle rovatozással ellátva, szolid kivitelben, olcsó árakon kaphatók. Mindentéle saját céljainak megfelelő előírás szerinti rovatozást és vonalazást saját vonalzó gépeinken s könyvkötészetünkben elsőrangú kivitelben készítünk.
Hegedüs és Sándor részv.-társ.
üzleti könyv gyára Debreczen, Piac-utca 34. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétfőnap 10 azóig 15 korona, minden további szó 1-10 betű, Vasár- és ünnepnapokon 10 azóig 20 korona, minden további szó 2 korona. Vasár- és ünnepnapok szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.
Veszek fehérneműket, selymeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyeget, butort. Kaiser, Piac-u. 7.
Veszek diót, hagymát, mákot, zöltséget, szőlőt, almát. Schön Piac-utca 6.
ELADÁS.
Eladó 42-es férfi csizma és nadrág, ággy- és asztalterítő, mikkel kályhavédők, női és leánykabát, kepek, kámpagolyó, cipők, papucs, linoleum, ággy-élévaló bőrök. Cim a kiadóban.
Eladó 2 pár női fű, 1 pár női egész és 2 pár férfi cipő. Cim a kiadóban.
Mesterhegedüs (1700-ból) alkalmi áron **eladó!** Cim a kiadóban.
Szántó földet homokost 15-25 holdat, feketét 5-12 holdat megvételre keresek. Esetleg nagyobb birtokból is kápar, ellazva. Cim a kiadóban.
Próbababa vászonból eladó. Cim a kiadóban.
Redőnyök és többféle ajtó kárban kapatók Fehete Lajos lakatosnál, Piac-utca 66. sz. Telefon 737.
KERESLET.
Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, 1. emelet.
Gyümölcsös kertet bérelnéz. Cim a kiadóban.
Nagyerdei villában b. re. nek egy butorozott szobát konyhával június, július és augusztus hónapra. Cim a kiadóban.
Iskolaszolgátt keres a debreceni izr. polgári leányiskola magus cisejere. Munkaképes rokkantak elonyben részesülnek. Pályázók adják be írásbeli kérvényüket a polgári leányiskola (Deak Ferenc-u. 8.) igazgatói hódába, ahol delelőt 11-12 között a feltetelek megbeszélnek.

Flu- és leány-szavetter garnitúrák „Neumann“-leánykaruhák nagy választékban dr. Hegedüs Gyermekdivatháza Simonffy-utca 2.

Lapkihordó asszony felvétetik lapunk kiadóhivatalában, PIAC-U. 49. SZ.

VEGYES.
Vízvezeték, csatornázást, kútjavításokat készít szakzszerűen Gyenes, Miklós-utca 29.
Villamos szakmában legkomplikáltabb munkákat legpontosabban készít és javít Földvári Debreczen első elektrotechnikai gyár Szechenyi-utca 55. Telefon 168.

Ki akar szép lenni?
Az vegye meg a következő három könyvet
Modern szépségápolás
Gyakorlati jó tanácsok a női szépség fenntartására. Irtá Sárosi Bella Ára: 5750 kor.
KOZMETIKA Szentiványi Szász Thámér. K 11270
A SZÉPSÉGÁPOLÁS MŰVÉSZETE Bród Miksától Ára: 5750 kor.
Kapható Hegedüs és Sándor Rt. könyvkereskedésében, — Piac-utca 34. szám alatt.

Pólyapárnák,
Hanel, Tetra gummi-pelenkák, — babareklük, keresztelőpaplan és készlet, pólyakötő, inges-kék stb. dus választékban kaphatók
DR. HEGEDÜSNÉ
Gyermekdivatházában Simonffy-utca 2. sz. alatt.
Felelős szerkesztő: L. LORÁNT JÓZSEF
Kiadó: HEGEDÜS ÉS SANDOR Irodalmi és nyomdai részv.-társ.